

3F-medlemmer

– herkomst og køn

LIGESTILLINGSSEKRETARIATET

Forord

3F's vigtigste faglige-politiske grundlag er respekt for medlemmernes mangfoldighed. Hvad betyder det i praksis? I første omgang er det vigtigt at have viden om medlemmernes mangfoldighed, således at man kan handle ud fra denne viden. Dette hæfte om 3F-medlemmer fordelt på herkomst og køn skal ses i den sammenhæng.

Ligestillingspolitisk Udvalg i 3F fremlægger hermed en oversigt over, hvordan medlemmerne fordeler sig med hensyn til herkomst og køn. Materialet er en forudsætning for at kunne styrke arbejdet med etnisk ligestilling og køns-ligestilling.

Etnisk ligestilling er et højt prioriteret område i 3F. I hæftet ses, at hele verden er repræsenteret i 3F's grupper: Industrigruppen, Byggegruppen, Den Grønne Gruppe, Transportgruppen, Den Offentlige gruppe og Den Private Servicegruppe. I den forbindelse skal der være opmærksomhed omkring de minoriteter, som har svært ved at finde arbejde og lære dansk. 3F har en særlig forpligtelse til at gøre opmærksom på de ressourcer, som ligger hos minoriteterne i 3F.

Materialet viser desuden, at der er forskellig fordeling i grupperne af mænd og kvinder, og det afspejler det kønsopdelte arbejdsmarked. Det skal være sådan, at mennesker bedømmes på deres færdigheder og ikke på deres køn og/eller hudfarve. Vi har ikke nået målet endnu, og derfor er det nødvendigt at kunne behandle mennesker forskelligt for at opnå lige muligheder.

Hæftet vil blive fulgt op af mere specifik viden om de enkelte 3F-afdelinger, som vil ligge på 3F-net. Desuden vil materialet blive bearbejdet til en pjece til brug for det lokale arbejde.

Jane Korczak

3F-medlemmer fordelt på herkomst og køn

Ud af de 355.320 3F'ere er der 9%, som har anden herkomst end dansk. Heraf er 7,5% fra ikke-vestlige lande. Det er i alt 25.469 personer. Af disse udgør kvinderne fra ikke-vestlige lande 46%, og mændene udgør 54%.

Tabel 1:
3F-medlemmer pr. 1.1.2004

Sum af antal	Køn		Hovedtotal	Procent
	Kvinder	Mænd		
Dansk oprindelse/efterkommere	102.808	221.157	323.965	91,00%
Indvandrere ikke-vestlige lande	11.430	14.039	25.469	7,50%
Indvandrere vestlige lande	2.154	3.732	5.886	1,50%
Hovedtotal	116.392	238.928	355.320	100%

Fra KAD's tidligere undersøgelse og fra undersøgelse fra Arbejderbevægelsens Erhvervsråd ved vi, at antallet af personer med udenlandsk oprindelse er steget siden 1995 både i det tidligere KAD og SiD. Der har været en større stigning i beskæftigelsesandelen for personer med anden etnisk herkomst end dansk på hele arbejdsmarkedet.

I 3F-tallene fra Danmarks Statistik er der opdeling på afdelinger med herkomst i tre kategorier (dansk oprindelse/efterkommere, indvandrere ikke-vestlige og indvandrere vestlige lande. I noterne bagerst i hæftet er kategorierne forklaret). Tabellen er ikke vist her, men vil fremgå af den pjece, som bliver lavet og vil ligge på 3F-net.

Fordeling på herkomst

Når vi ser på, hvor medlemmer med anden etnisk herkomst kommer fra, er de fire største grupper med indvandrerbaggrund fra Tyrkiet, Bosnien-Herzegovina, Asien (Pakistan, Bangladesh og Indien) og Øvrige Sydøstasien (Sri Lanka, Vietnam, Malaysia og Indonesien). De udgør i alt 13.519 ud af i alt 31.355 med anden herkomst. Hvis vi tager gruppen af "Øvrige lande" ud, som hovedsagelig udgør personer fra de vestlige lande som EU, USA, Canada, Australien og New Zealand, udgør gruppen fra de fire største områder 65% af alle med anden herkomst end dansk.

Hvis vi ser på kønsfordelingen, viser det, at der er 43% kvinder og 57% mænd blandt de 31.355 personer med anden herkomst end dansk. De fire største grupper hos kvinderne er Tyrkiet, Thailand, Sydøstasien og Bosnien-Herzegovina. De fire grupper udgør 68% af alle med anden herkomst, hvis vi ser bort fra "Øvrige lande". For mændenes vedkommende er de fire største grupper Tyrkiet, Bosnien-Herzegovina, Asien og Øvrige Sydøstasien. De udgør i alt 68% af alle mænd med anden etnisk herkomst en dansk, når "Øvrige lande" ikke er medregnet.

For både kvinder og mænd er Tyrkiet den dominerende gruppe, men der er også en relativ stor gruppe fra Asien og Sydøstasien. Ser vi nærmere på denne gruppe fra Asien og Sydøstasien fremgår det, at de fleste af kvinderne inden for gruppen kommer fra Thailand. Mændenes herkomst er imidlertid mere differentieret.

Tabel 2
3F-medlemmer pr. 1.1.2004

Sum af antal		Køn		
Herkomst	Landegruppe	Kvinder	Mænd	Hovedtotal
Dansk oprindelse/efterkommere	Asien	45	109	154
	Bosnien-Herzegovina		1	1
	Filippinerne	2	12	14
	Iran	1	2	3
	Kina	3		3
	Marokko	13	44	57
	Polen	6	13	19
	Somalia		1	1
	Thailand	1		1
	Tyrkiet	227	355	582
	Øvrige Afrika		12	12
	Øvrige Mellemøsten	2	2	4
	Øvrige Østeuropa	4	11	15
	Øvrige Sydøstasien	1	1	2
	Øvrige lande	102.503	220.594	323.097
Indvandrere	Asien	560	1.032	1.592
	Bosnien-Herzegovina	777	1.289	2.066
	De Baltiske Lande	56	20	76
	Filippinerne	786	180	966
	Iran	63	369	432
	Kina	87	49	136
	Marokko	150	429	579
	Polen	599	309	908
	Somalia	76	414	490
	Thailand	1.091	67	1.158
	Tyrkiet	3.862	4.214	8.076
	Øvrige Afrika	396	688	1.084
	Øvrige Mellemøsten	113	828	941
	Øvrige Østeuropa	149	115	264
	Øvrige Sydøstasien	831	954	1.785
Øvrige lande	3.988	6.814	10.802	
Hovedtotal		116.392	238.928	355.320

Der er også foretaget en opdeling på regioner, som ikke er vist i tabellen. Opdelingen på regioner viser, at der er lidt forskel på, hvordan herkomst fordeler sig i landet.

I Nordjylland er flest kvinder fra Thailand, Bosnien-Herzegovina, Øvrige Sydøstasien og Filippinerne. For mændenes vedkommende er det imidlertid Bosnien-Herzegovina, Øvrige Sydøstasien, Øvrige Mellemøsten og Somalia, der er oftest repræsenteret.

I Midtjylland er der flest kvinder fra Tyrkiet, Øvrige Sydøstasien, Thailand og Bosnien-Herzegovina. For mændene er det Tyrkiet, Øvrige Sydøstasien, Bosnien-Herzegovina og Øvrige Mellemøsten, der er oftest repræsenteret.

I Syddanmark er der flest kvinder fra Tyrkiet, Øvrige Sydøstasien, Bosnien-Herzegovina og Thailand og flest mænd fra Bosnien-Herzegovina, Tyrkiet, Øvrige Sydøstasien og Øvrige Mellemøsten.

På Sjælland er der flest kvinder fra Tyrkiet, Thailand, Polen og Filippinerne og flest mænd fra Tyrkiet, Bosnien-Herzegovina, Øvrige Mellemøsten og Øvrige Sydøstasien.

I Hovedstaden er der flest kvinder fra Tyrkiet, Asien, Filippinerne og Thailand og flest mænd fra Tyrkiet, Asien, Marokko og Øvrige Mellemøsten.

Beskæftigede 3F'ere

Tallene er opdelt i afdeling, alder, branche, køn og herkomst (danske oprindelse/efterkommere og indvandrere). For at få nogle generelle tal er der i første omgang set bort fra afdeling og alder.

For kvinder med dansk oprindelse arbejder 77% indenfor industri, offentlig gruppe og privat service. For kvinder med anden oprindelse end dansk arbejder 85% indenfor industri, privat service- og offentlig gruppe.

For mændene med dansk oprindelse arbejder 74% indenfor industri-, transport- og offentlig gruppe. For mænd med anden oprindelse end dansk arbejder 90% indenfor industri-, transport- og byggegruppen.

Industrien er for kvinder og mænd med dansk og anden etnisk herkomst det største arbejdsmarked. Privat service er dog også stor for indvandrerkvinder, hvor det for danske kvinder er offentlig gruppe, som er næststørst. Indvandrer mænd ser ud til i særlig grad at være kommet indenfor byggegruppen og i mindre grad indenfor den offentlige gruppe. Mænd, som arbejder i privat service, er stadig organiseret hos Sanitørerne.

Tabel 3
Beskæftigede 3F-medlemmer pr. ultimo november 2003

Sum af antal		Køn		
Herkomst	Hovedbranche	Kvinder	Mænd	Hovedtotal
Dansk oprindelse/efterkommere	Byggegruppe	608	36.183	36.791
	Industrigruppe	40.969	67.229	108.198
	Transport	5.487	46.263	51.750
	Grønne gruppe	4.570	8.716	13.286
	Privat service	7.012	160	7.172
	Off. gruppe	15.548	19.070	34.618
Indvandrere	Byggegruppe	46	958	1.004
	Industrigruppe	3.953	6.897	10.850
	Transport	739	3.618	4.357
	Grønne gruppe	478	399	877
	Privat service	2.140	38	2.178
	Off. gruppe	1.663	765	2.428
Hovedtotal		83.213	190.296	273.509

Ved hjælp af 3F-fagkoder kan der laves en underopdeling af de seks hovedgrupper. Dermed kan vi sige noget mere specifikt om fordelingen af mænd og kvinder, samt fordelingen af medlemmer med dansk- og indvandrerbaggrund i de enkelte undergrupper. Når vi kigger på undergrupperne under de seks hovedgrupper, tegner der sig følgende billede:

I **Byggegruppen** arbejder 46 indvandrerkvinder og 968 indvandrermand. Det er selvfølgelig få i forhold til totalsummen, men dog alligevel en del.

I **Industrigruppen** er det for alle, uanset køn og etnicitet, jern/metal, fisk og fjerkræ, som er den største gruppe. For både danske og indvandrerkvinder samt danske mænd er det proces m.v., samt papir, garveri og glas, som kommer som nummer to. Post Danmark er nummer tre for danske kvinder, og for indvandrerkvinder er det levnedsmiddel m.v., plast og bryggeri. For danske mænd er det levnedsmiddel m.v., som har tredjepladsen. For indvandrermand er det levnedsmiddel m.v. og derefter proces m.v.

I **Transportgruppen** er det for danske kvinder følgende placering: Lager m.v., hjemmeservice, is, vaskeri m.v. samt chauffør. For indvandrerkvinder er det: Taxachauffør m.v., chauffør m.v. samt lager m.v. For danske mænd er det chauffør, gods, eksport, Falck m.v., taxachauffør m.v. samt lager m.v. . For indvandrermand er det lager m.v., chauffør, gods, eksport m.v. samt taxachauffør.

I **Den Grønne Gruppe** arbejder 877 indvandrerkvinder og indvandrermand ud af en total på 14.163. Det er knap 7%. Hovedparten arbejder indenfor gartneri, planteskole m.v.

Indenfor **Den Private Servicegruppe** arbejder 2.140 indvandrerkvinder. Ud af det totale tal, som p.t. er på 9.350, udgør indvandrerkvinderne næsten 23% eller knap 1/4. Det er langt over deres andel af medlemsskaren på de ca. 7%.

I **Den Offentlige Gruppe** er det kommunerne, der er den mest almindelige arbejdsplads indenfor alle fire grupper. For kvinderne er det rengøring, som dominerer både for kvinder med dansk- og indvandrerbaggrund. For mændene er det pedel og gartneri, der dominerer.

Tabel 4
Beskæftigede 3F-medlemmer pr. ultimo november 2003

Sum af antal		Køn		
Herkomst	Underbranche	Kvinder	Mænd	Hovedtotal
Dansk oprindelse/ efterkommere	Anlæg/byggeri, murer, asfalt	310	33.425	33.735
	Stenhug, isolering	23	2.003	2.026
	Øvrige indenfor byggeri	275	755	1.030
	Proces, papir m.v.	6.909	10.471	17.380
	Jern, metal, fisk, fjerkræ	21.212	34.201	55.413
	Levnedsmiddel, plast, bryggeri	4.099	8.981	13.080
	Papir og grafisk	608	2.652	3.260
	Post Danmark	4.718	8.776	13.494
	Chauffør, gods/eksp., Falck, rutebil	1.336	14.289	15.625
	Taxa, turist, vognmand	580	15.850	16.430
	Lager, vinduespolering m.v.	1.646	9.437	11.083
	Vaskeri, is m.v.	1.434	2.753	4.187
	Jordbrug, landbrug, mejeri	1.622	5.158	6.780
	Gartneri, planteskole, golf	2.948	3.558	6.506
	Privat service	7.012	160	7.172
	Staten: Pedel, gartner m.v	841	3.481	4.322
	Amter: Rengøring, hospital m.v	4.579	1.999	6.578
	Kommuner: Rengøring, gartneri	8.353	13.219	21.572
Indvandrere	Anlæg/byggeri, murer, asfalt	23	835	858
	Stenhug, isolering		72	72
	Øvrige indenfor byggeri	23	51	74
	Proces, papir m.v.	627	725	1.352
	Jern, metal, fisk, fjerkræ	2.329	4.224	6.553
	Levnedsmiddel, plast, bryggeri	438	981	1.419
	Chauffør, gods/eksp., Falck, rutebil	46	1.193	1.239
	Lager, vinduespolering	333	1.247	1.580
	Taxa, turist, vgnmand	19	707	726
	Vaskeri, is m.v.	291	297	588
	Jordbrug, landbrug, mejeri	66	141	207
	Gartneri, planteskole, golf	412	258	670
	Privat service	2.140	38	2.178
	Staten: Rengøring, serviceassistent	291	29	320
	Amter: Rengøring, hospital, pedel	299	109	408
	Kommuner: Rengøring, gartneri m.v.	1.051	542	1.593

I den kommende pjece vil flere undergrupper blive medtaget. I denne opgørelse er det kun de tre største undergrupper for henholdsvis mænd og kvinder, der er medtaget. Denne opgørelse dækker således ikke alle medlemmer.

3F-medlemmer og lærlingestatus

Kun ganske få med indvandrerbaggrund er i lære indenfor 3F's områder. Ud af 4.275 lærlinge har kun 4% indvandrerbaggrund. Også meget få kvinder er i gang med lærlingeforløb.

Tabel 5
3F-medlemmer = kun lærlinge pr. 1.1.2004

Sum af antal	Køn		Hovedtotal
	Kvinder	Mænd	
Dansk oprindelse/efterkommere	1.037	3.063	4.100
Indvandrere ikke-vestlige lande	37	105	142
Indvandrere vestlige lande	11	22	33
Hovedtotal	1.085	3.190	4.275

3F-medlemmer og uddannelsesbaggrund

I de tre tabeller på næste side er uddannelsesbaggrund opgjort på indvandrere ikke-vestlige, indvandrere vestlige og dansk herkomst. Vestlige og ikke-vestlige indvandrere har generelt et højere uddannelsesniveau end personer med dansk baggrund. Der er relativt mange blandt de vestlige indvandrere med kort, mellemlang og lang videregående uddannelse. Blandt de ikke-vestlige er der relativt mange med en erhvervsfaglig uddannelse. Der er også flere med en mellemlang og lang uddannelse end blandt danskere. Af tallene er det ikke muligt at se, om det er en dansk uddannelse eller en uddannelse fra udlandet. Under alle omstændigheder er der en relativ stor gruppe blandt indvandrere, som har en uddannelse bag sig, og som arbejder indenfor det ufaglærte område.

Der er en stor gruppe, som har uoplyst uddannelsesbaggrund blandt ikke-vestlige og vestlige indvandrere. Derfor bliver tallene for grundskoleniveau højere for personer med dansk baggrund end for personer med indvandrerbaggrund. Der vil dog også være nogle i kategorien "Uoplyst", som ikke har gennemført et grundskoleforløb.

Tabel 6
Uddannelsesbaggrund, 3F-medlemmer pr. 1.1.2004

Indvandrere, ikke-vestlige	Antal			Procent	
	Kvinder	Mænd	Total	Kvinder	Mænd
Almengymnasial	1.134	1.212	2.346	10	9
Bachelor	1	1	2	0	0
Erhvervsfaglig	2.031	3.409	5.440	18	24
Erhvervs gymnasial	13	52	65	0	0
Grundskole	5.577	6.055	11.632	49	43
Kort videregående udd.	284	583	867	2	4
Lang videregående udd.	144	378	522	1	3
Mellemlang videreg. udd.	378	590	968	3	4
Uoplyst uddannelse	1.868	1.759	3.627	16	13
Total	11.430	14.039	25.469	100	100

Indvandrere, vestlige	Antal			Procent	
	Kvinder	Mænd	Total	Kvinder	Mænd
Almengymnasial	167	266	433	8	7
Bachelor	1	5	6	0	0
Erhvervsfaglig	883	1.640	2.523	41	44
Erhvervs gymnasial	7	16	23	0	0
Grundskole	617	803	1.420	29	22
Kort videregående udd.	104	225	329	5	6
Lang videregående udd.	85	163	248	4	4
Mellemlang videreg. udd.	127	246	373	6	7
Uoplyst uddannelse	163	368	531	8	10
Total	2.154	3.732	5.886	100	100

Dansk oprindelse/ Efterkommere	Antal			Procent	
	Kvinder	Mænd	Total	Kvinder	Mænd
Almengymnasial	2.659	4.593	7.252	3	2
Bachelor	147	277	424	0	0
Erhvervsfaglig	28.834	85.383	114.217	28	39
Erhvervs gymnasial	1.044	2.009	3.053	1	1
Grundskole	66.989	120.794	187.783	65	55
Kort videregående udd.	1.025	2.354	3.379	1	1
Lang videregående udd.	73	325	398	0	0
Mellemlang videreg. udd.	746	1.287	2.033	1	1
Uoplyst uddannelse	1.291	4.135	5.426	1	2
Total	102.208	221.157	323.965	100	100

3F-medlemmer fordelt på herkomst, køn og alder

Tabel 7
Beskæftigede 3F-medlemmer pr. ultimo november 2003

Sum af antal	Alder, år	Køn, antal			Køn, procent		
		Kvinder	Mænd	Hovedtotal	Kvinder	Mænd	
Herkomst							
	Dansk oprindelse/ efterkommere	16–24	3.874	13.111	16.985	22,8	77,2
		25–59	68.279	156.101	224.380	30,4	69,6
		60–66	1.943	7.630	9.573	20,3	79,7
		over 66	47	598	645	7,3	92,7
	under 16	51	181	232	22,0	78,0	
Indvandrere	16–24	456	829	1.285	35,5	64,5	
	25–59	8.471	11.625	20.096	42,2	57,8	
	60–66	91	217	308	29,5	70,5	
	over 66	1	4	5	20,0	80,0	
Hovedtotal		83.213	190.296	273.509			

Tabellen viser, at der er næsten 1.300 minoritetsunge mellem 16–24 år i 3F. Samtidig viser tabellen, at der i gruppen 25–59 år er en større andel af kvinder i indvandrergruppen, end der er blandt medlemmerne med dansk oprindelse/efterkommere.

3F-medlemmer og ledighed

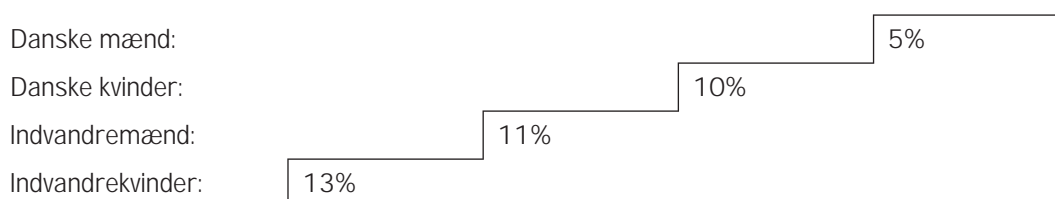
Tabel 8

Ledighed	Alder, år	Kvinder				Mænd			
		Danske ledige		Indvandrere ledige		Danske ledige		Indvandrere ledige	
		Antal	Procent	Antal	Procent	Mænd	Procent	Mænd	Procent
Ja	16–24	421		88		623		126	
	25–59	9.835		1.697		10.298		1.824	
	60–66	58		7		211		8	
	Total	10.314	10,03	1.792	13,19	11.132	5,03	1.958	11,02
Nej	16–24	4.977		646		15.821		1.082	
	25–59	74.568		10.543		167.024		13.535	
	60–66	11.617		565		22.178		1.099	
	over 66	1.198		38		4.587		96	
	under 16	134		0		415		1	
	Total	92.494		11.792		210.025		15.813	
Total		102.808		13.584		221.157		17.771	

Af tabellen fremgår det, at der er store forskelle på ledigheden i de fire grupper. For danskere er der meget store forskelle mellem kvinder og mænd. Ledigheden for danske mænd er 5%, mens den for danske kvinder er på 10%. Der er altså fem procentpoint forskel. For indvandrerggruppen er forskellen ikke så stor. Kvinder i indvandrerggruppen har en ledighed på godt 13%, og indvandremænd har en ledighed på 11%. Også blandt indvandrerne er mænds ledighed altså mindre end kvinders. Forskellen på de to køn er ca. to procentpoint, men ledigheden ligger meget højt for begge køn.

Man kan illustrere forskellen i ledigheden ved at lave en "ledighedstrappe". Den ser sådan ud:

Ledighedstrappe i 3F

Fra det laveste trin og til det højeste trin er der næsten ti procentpoint. Det er bekymrende, at der er så stor spredning.

Tal fra Fagbevægelsens Videnscenter for Integration fra 2005 bekræfter denne tendens. Videnscenterets undersøgelse beskæftigede sig med de ledighedsberørte og langtidsledigheden. For personer med udenlandsk oprindelse er procenten for ledighedsberørte på 45,6%, mens den for personer med dansk oprindelse er på 35,9%. Det betyder, at ledighedsprocenten for 3F's medlemmer med udenlandsk oprindelse er 9,7 procentpoint højere end for medlemmer med dansk oprindelse. Relativt flere personer med udenlandsk oprindelse end dansk oprindelse har høj ledighedsgrad, hvilket betyder, at de er ledige i længere perioder.

3F-ligestillingssekretariatet
September 2005

3F-ligestillingssekretariatet
September 2005

Bilag: Definitioner

Indvandrer:

En person, som kommer til Danmark. Er ikke født i Danmark og er udenlandsk statsborger.

Efterkommer:

En person, som er født i Danmark. Forældre har udenlandsk statsborgerskab.

Opdeling af indvandrergruppen efter herkomst:

Thailand

Filippinerne

Øvrige Sydøstasien (indeholdende Sri Lanka, Vietnam, Malaysia, Indonesien)

Asien (indeholdende Pakistan, Bangladesh, Indien)

Iran

Øvrige Mellemøsten (Irak, Marokko, Libanon, Palæstinensiske statsløse, Egypten)

Somalia

Kina

Øvrige Afrika (Etiopien, Sudan, andre afrikanske lande)

Tyrkiet

Bosnien-Herzegovina

Polen

Øvrige Østeuropa (indeholdende Rumænien, Ungarn, Bulgarien)

De Baltiske Lande (indeholdende Estland, Letland og Litauen)

Øvrige lande